31999L0074

A TANÁCS 1999/74/EK IRÁNYELVE

(1999. július 19.)

a tojótyúkok védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 37. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ([1]),

tekintettel az Európai Parlament véleményére ([2]),

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([3]),

mivel:

(1) A Tanács 1988. március 7-én elfogadta a Bíróság 131/86 sz. ügyben hozott ítéletének végrehajtásáról (a tojóketrecben tartott tojótyúkok védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 1986. március 25-i 86/113/EGK tanácsi irányelv megsemmisítése) szóló, 88/166/EGK irányelvet ([4]).

(2) A 88/166/EGK irányelv 9. cikke előírja a Bizottságnak, hogy 1993. január 1-je előtt nyújtson be jelentést a különböző tenyésztési rendszerekben tartott tojótyúkok jólétére vonatkozó tudományos ismeretek fejlődéséről, valamint az irányelv mellékletének rendelkezéseiről, a megfelelő módosító javaslatokkal együtt.

(3) A tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló, 1998. július 20-i 98/58/EK tanácsi irányelv ([5]), melyet a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló európai egyezmény alapján dolgoztak ki, meghatározza az egyezményben megállapított elvek érvényesítésére szolgáló közösségi rendelkezéseket, amelyek magukban foglalják az állatok élettani és etológiai szükségleteinek megfelelő elhelyezés, takarmány, víz és gondozás biztosítását.

(4) A Tenyésztés Céljából Tartott Állatok Védelméről Szóló Európai Egyezmény Állandó Bizottsága 1995-ben a tojótyúkokra is vonatkozó részletes ajánlást fogadott el.

(5) A tojótyúkok védelme a Közösség hatáskörébe tartozó ügy.

(6) Azok a különbségek, amelyek torzíthatják a verseny feltételeit, akadályozzák az állatok és az állati termékek piaci szervezésének zavartalan működését.

(7) A Bizottságnak az Állat-egészségügyi Tudományos Bizottság véleményén alapuló, (2) preambulum-bekezdésben említett jelentése azt a következtetést vonta le, hogy a jelenlegi tojóketrecekben és egyéb tenyésztési rendszerekben tartott tyúkok tartásának állatvédelmi körülményei nem megfelelőek, és ilyen ketrecekben bizonyos szükségleteik nem elégíthetők ki; ezért a különböző paraméterek figyelembevételével a lehető legmagasabb követelményeket kell bevezetni az említett körülmények javítására.

(8) Mindamellett, egy meghatározandó időszakra bizonyos feltételekkel – beleértve a javított szerkezeti és férőhelykövetelményeket – továbbra is használhatók a nem feljavított ketreces tartási rendszerek.

(9) Meg kell teremteni az állatok jóléte, egészsége, a gazdasági és társadalmi megfontolások és a környezeti hatások tekintetében figyelembe veendő különböző szempontok egyensúlyát.

(10) Mialatt a különböző tenyésztési rendszerekben tartott tojótyúkok védelméről tanulmányok készülnek, helyénvaló olyan rendelkezéseket elfogadni, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára a legmegfelelőbb rendszer vagy rendszerek választását.

(11) A Bizottságnak a megfelelő javaslatokkal együtt olyan új jelentést kell benyújtania, amely az említett jelentést figyelembe veszi.

(12) Ezért a 88/166/EGK irányelv hatályát veszti, és helyébe másik rendelkezés lép,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ezen irányelv a tojótyúkok védelmére vonatkozó minimumkövetelményeket határozza meg.

(2) Ezen irányelvet nem kell alkalmazni:

– a 350 tojótyúknál kevesebbet tartó létesítményekre,

– a tenyész-tojótyúkokat nevelő létesítményekre.

Ezekre a létesítményekre azonban továbbra is a 98/58/EK irányelv megfelelő követelményei vonatkoznak.

2. cikk

(1) Amennyiben szükséges, a 98/58/EK irányelv 2. cikkének fogalommeghatározásait kell alkalmazni.

(2) Továbbá ezen irányelv alkalmazásában:

a) „tojótyúkok”: a *Gallus gallus* fajhoz tartozó, tojóérettséget elért tyúkok, amelyeket nem tenyészcélú tojás termelése céljából tartanak;

([1]) HL C 157., 1999.6.4., 8. o.
([2]) HL C 128., 1999.5.7., 78. o.
([3]) HL C 101., 1999.4.12.
([4]) HL L 74., 1988.3.19., 83. o.
([5]) HL L 221., 1998.8.8., 23. o.

b) „fészek”: tojásrakás céljából egy vagy több tyúk (csoportos fészek) részére elkülönített hely, amelynek padozata nem tartalmazhat olyan dróthálót, amely az állatokkal érintkezhet;

c) „alom”: bármely olyan morzsalékos anyag, amelynek segítségével a tyúkok kielégíthetik etológiai szükségleteiket;

d) „hasznosítható terület”: legalább 30 cm széles terület, amelynek padozata legfeljebb 14 %-os lejtésű, és amelynek belső magassága legalább 45 cm. A fészkelőhelyek nem tekinthetők hasznosítható területnek.

3. cikk

A tagállamok az általuk elfogadott rendszernek vagy rendszereknek megfelelően biztosítják, hogy a tojótyúkok tulajdonosai és tartói ne csak a 98/58/EK irányelv és ezen irányelv melléklete megfelelő rendelkezéseit, hanem az alábbiakban említett rendszerek különleges követelményeit is alkalmazzák, nevezetesen:

a) vagy az I. fejezetben az alternatív rendszerekre megállapított rendelkezéseket;

b) vagy a II. fejezetben a fel nem javított ketrecrendszerekre megállapított rendelkezéseket;

c) vagy a III. fejezet feljavított ketrecekre vonatkozó rendelkezéseit.

I. FEJEZET

Az alternatív rendszerekre alkalmazandó rendelkezések

4. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy 2002. január 1-jétől az e fejezetben említett összes, újonnan épített vagy átépített termelési rendszer, és az összes, első alkalommal üzembe helyezett termelési rendszer legalább az alábbi követelményeknek megfelel:

1. A rendszereket úgy kell felszerelni, hogy mindegyik tojótyúk számára jusson:

   a) állatonként legalább 10 cm-nyi egyenes etető, vagy állatonként legalább 4 cm-nyi kör alakú etető;

   b) tyúkonként 2,5 cm-nyi folyamatos itatóvályú, vagy tyúkonként 1 cm-nyi kör alakú itatóvályú.

      Továbbá, szelepes vagy csészés itató használata esetén, minden 10 tyúkra legalább egy szelepes vagy csészés itatónak kell jutnia. Amennyiben itatópontokat szereltek be, minden egyes tyúk számára legalább két csészés, vagy két szelepes itatónak kell elérhetőnek lennie;

   c) minden hét tyúkra legalább egy fészek. Csoportos fészek használata esetén, legalább 1 m^2 területűfészeknek kell jutnia legfeljebb 120 tyúkra;

   d) éles szélek nélküli megfelelő ülőrudak, melyek tyúkonként legalább 15 cm helyet biztosítanak. Az ülőrudakat tilos az alom fölé szerelni, az ülőrudak között a vízszintes távolságnak legalább 30 cm-nek, az ülőrúd és a fal közötti vízszintes távolságnak pedig legalább 20 cm-nek kell lennie;

   e) tyúkonként legalább 250 cm^2 almozott terület, az alom legalább a terület egyharmadát foglalja el.

2. A létesítmények padozatát úgy kell kialakítani, hogy az állatok mindkét lábának mindegyik előrenéző karmát megfelelően megtámassza.

3. Az 1. és 2. pontban megállapított rendelkezéseken kívül,

   a) ha olyan tenyésztési rendszereket használnak, ahol a tojótyúkok szabadon mozoghatnak a különböző szintek között,

      i. legfeljebb négy szint lehet;

      ii. a szintek közötti belső magasságnak legalább 45 cm-nek kell lennie;

      iii. az itató- és etetőberendezéseket úgy kell elosztani, hogy az összes tyúk számára egyforma hozzáférést biztosítsanak;

      iv. a szinteket úgy kell elrendezni, hogy az ürülék ne essen le az alsóbb szintekre;

   b) ha a tojótyúkok kifutóra is kimehetnek:

      i. az épület teljes hossza mentén több kijárati nyílásnak kell lennie, melyeken át a tyúkok közvetlenül kijutnak a külső területre, és amelyek legalább 35 cm magasak és 40 cm szélesek; minden esetben, összeadva 2 m nyílás álljon minden 1 000 tyúk rendelkezésére;

      ii. a kifutók legyenek:

         – olyan területűek, mely megfelel az állomány sűrűségének és a talaj jellegének, hogy bármilyen fertőződés megakadályozható legyen;

         – felszerelve menedékhellyel a szélsőséges időjárás és a ragadozók ellen, és ha szükséges, megfelelő itatóvályúkkal.

4. Az állomány sűrűsége nem haladhatja meg a hasznosítható terület egy négyzetméterére számítva a kilenc tojótyúkot.

   Azonban, ha a hasznosítható terület földes padozatú, a tagállamok 2011. december 31-ig a rendelkezésre álló terület egy négyzetméterére számított 12 tyúkos állománysűrűséget engedélyezhetnek azokban a létesítményekben, amelyekben 1999. augusztus 3-án még ezt a rendszert alkalmazzák.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben megállapított minimumkövetelményeket 2007. január 1-jétől minden alternatív rendszerre alkalmazzák.

II. FEJEZET

A fel nem javított ketreces rendszerekben történő tenyésztésre vonatkozó rendelkezések

5. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy 2003. január 1-jétől az ebben a fejezetben említett minden ketrecrendszer legalább az alábbi követelményeknek megfelel:

1. tyúkonként legalább 550 cm^2 méretű, korlátozás nélkül használható ketrecterületet kell minden egyes tojótyúk számára biztosítani, vízszintes síkban mérve, nem számítva a takarmányveszteség mérséklésére kialakított peremeket, amelyek csökkenthetik a rendelkezésre álló területet;

2. korlátozás nélkül használható etetővályúról kell gondoskodni. Ennek legalább 10 cm hosszúnak kell lennie, megszorozva a ketrecben lévő tyúkok számával;

3. amennyiben szelepes vagy csészés itató nem áll rendelkezésre, mindegyik ketrecnek ugyanolyan hosszúságú folyamatos itatócsatornával kell rendelkeznie, mint a 2. pontban említett etetővályú. Amennyiben itatópontokat szereltek be, ketrecenként legalább két szelepes vagy két csészés itatónak kell elérhetőnek lenni;

4. a ketrecek magasságának területük legalább 65 %-án legalább 40 cm-nek kell lennie, de sehol sem lehet 35 cm-nél kevesebb;

5. a ketrecek padozatát úgy kell kialakítani, hogy az állatok mindkét lábának minden előrenéző karmát megfelelően megtámassza. A padló lejtése legfeljebb 14 % vagy 8 % lehet. Azoknál a padozatoknál, ahol nem négyszögletes dróthálót használnak, a tagállamok engedélyezhetnek meredekebb lejtést;

6. a ketreceket megfelelő karomkoptató eszközökkel kell fel szerelni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az e fejezetben említett ketrecekben a tenyésztést 2012. január 1-jei hatállyal betiltják. Továbbá az e fejezetben említett ketrecek 2003. január 1-jei hatállyal nem építhetők és nem állíthatók üzembe első alkalommal.

III. FEJEZET

A feljavított ketrecekben történő tartásra vonatkozó rendelkezések

6. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy 2002. január 1-je után az ebben a fejezetben említett minden ketrec megfelel legalább az alábbi követelményeknek:

1. a tojótyúkok részére biztosítani kell
   a) tyúkonként legalább 750 cm² ketrecterületet, amelyből 600 cm² hasznosítható; a ketrec magasságának, ami nem a hasznosítható terület fölött van, legalább 20 cm-nek kell lennie minden ponton, továbbá a ketrec összterülete nem lehet 2000 cm²-nél kevesebb;
   b) egy fészket;
   c) olyan almot, hogy csipegetni és kapirgálni tudjanak;
   d) tyúkonként legalább 15 cm-es megfelelő ülőrudat;

2. korlátozás nélkül használható etetővályúról kell gondoskodni. Az etetővályúnak legalább 12 cm hosszúnak kell lennie, megszorozva a ketrecben lévő tyúkok számával;

3. mindegyik ketrecnek rendelkeznie kell a csoport méretének megfelelő itatórendszerrel; amennyiben szelepes itatók állnak rendelkezésre, legalább két szelepes vagy két csészés itatónak kell elérhetőnek lennie minden egyes tyúk számára;

4. a tyúkok ellenőrzésének, elhelyezésének és kitelepítésének megkönnyítésére legalább 90 cm széles folyosónak kell lennie a ketrecsorok között, továbbá, legalább 35 cm térköznek kell lennie az épület padozata és az alsó ketrecsor között;

5. a ketreceket megfelelő karomkoptató eszközökkel kell ellátni.

IV. FEJEZET

Záró rendelkezések

7. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó létesítményeket az illetékes hatóságok nyilvántartásba veszik, és olyan megkülönböztető számmal látják el, amely az emberi fogyasztásra forgalomba hozott tojások nyomon követését lehetővé teszi.

Az e cikk végrehajtására hozott intézkedéseket 2002. január 1-je előtt kell meghatározni, a 11. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően.

8. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az illetékes hatóság vizsgálatokat végezzen ezen irányelv rendelkezései betartásának ellenőrzésére. Ezek a vizsgálatok elvégezhetők más célból tartott ellenőrzések alkalmával is.

(2) A 11. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően meghatározandó időponttól kezdődően a tagállamok jelentést tesznek a Bizottságnak az (1) bekezdésnek megfelelően elvégzett vizsgálatokról. A Bizottság e jelentések összefoglalóit továbbítja az Állat-egészségügyi Állandó Bizottsághoz.

(3) A Bizottság a 11. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően 2002. január 1-je előtt javaslatokat tesz a következők harmonizálására:

a) az (1) bekezdésben említett vizsgálatok;

b) a (2) bekezdésben említett jelentések formája és tartalma, valamint benyújtásának gyakorisága.

9. cikk

(1) Amennyiben ezen irányelv követelményeinek egységes alkalmazása szükségessé teszi, a Bizottság állat-egészségügyi szakértői az illetékes hatóságokkal együttműködve:

a) ellenőrizhetik, hogy a tagállamok az említett követelményeknek megfelelnek-e;

b) helyszíni ellenőrzéseket végezhetnek annak biztosítására, hogy a vizsgálatokat ezen irányelvnek megfelelően végzik.

(2) Az a tagállam, amelynek területén vizsgálatot végeznek, a Bizottság állat-egészségügyi szakértőinek feladataik teljesítéséhez minden szükséges segítséget megad. Az ellenőrzések eredményét a végleges jelentés kidolgozása és továbbítása előtt az érintett tagállam illetékes hatóságával meg kell vitatni.

(3) Az érintett tagállam illetékes hatósága megteszi az ellenőrzések eredményeinek figyelembevételéhez szükséges intézkedéseket.

(4) Ezen cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat, szükség esetén, a 11. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

10. cikk

A Bizottság legkésőbb 2005. január 1-jéig – az Állat-egészségügyi Tudományos Bizottság véleménye alapján – jelentést nyújt be a Tanácsnak a tojótyúkok tenyésztésének különböző rendszereiről, és különösen az ezen irányelv által érintett rendszerekről, figyelembe véve a különböző rendszerek kórtani, tenyésztéstechnikai, élettani és etológiai vonatkozásait, valamint egészségügyi és környezeti hatásait.

A jelentés kidolgozásakor a különböző rendszerek társadalmi és gazdasági vonatkozásaival, valamint a Közösség gazdasági partnereire gyakorolt hatásával kapcsolatos tanulmányt is alapul kell venni.

Továbbá azt, a jelentés következtetéseit, valamint a Kereskedelmi Világszervezettel folytatott tárgyalások eredményét figyelembe vevő megfelelő javaslatokkal kell kísérni.

A Tanács ezekről a javaslatokról a benyújtásuktól számított 12 hónapon belül minősített többséggel határoz.

11. cikk

(1) Amennyiben az e cikkben meghatározott eljárást kell követni, az ügyet az elnök – saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam kérésére – késedelem nélkül a 68/361/EGK határozat [1] által felállított Állat-egészségügyi Állandó Bizottság (a továbbiakban: „bizottság") elé terjeszti.

(2) A Bizottság képviselője tervezetet nyújt be a bizottság számára a meghozandó intézkedésekről. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgősségére tekintettel megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít. A véleményt a Szerződés 205. cikkének (2) bekezdésében a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján elfogadandó határozataira előírt többséggel kell meghoznia. A bizottságban a tagállamok képviselőinek szavazatait az említett cikkben meghatározott módon kell súlyozni. Az elnök nem szavazhat.

(3) a) A Bizottság a tervezett intézkedéseket elfogadja, ha azok összhangban vannak a bizottság véleményével.

b) Ha a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság meghozandó intézkedésekről késedelem nélkül javaslatot terjeszt a Tanács elé. A Tanács minősített többséggel határoz.

Ha a javaslatnak a Tanács elé terjesztésétől számított három hónapon belül a Tanács nem döntött, a javasolt intézkedéseket a Bizottság fogadja el, és azonnal végrehatja azokat, kivéve ha a Tanács az említett intézkedéseket egyszerű többséggel elvetette.

12. cikk

A 88/166/EGK irányelv 2003. január 1-jétől kezdődően hatályát veszti.

13. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, beleértve a szankciókat is, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2002. január 1-jéig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A Szerződés általános szabályainak tiszteletben tartása mellett, a tagállamok a területükön, a tojótyúkok védelmére az ezen irányelvben előirányzottaknál szigorúbb rendelkezéseket is fenntarthatnak, vagy alkalmazhatnak. Minden ilyen intézkedésről tájékoztatják a Bizottságot.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

14. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

15. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, Brüsszelben, 1999. július 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

K. HEMILÄ

[1] HL L 255., 1968.10.18., 23. o.

MELLÉKLET

A 98/58/EK irányelv mellékletének vonatkozó rendelkezésein túlmenően az alábbi követelményeket kell alkalmazni:

1. A tyúkokat a tulajdonosnak vagy a tyúkokért felelős személynek naponta legalább egy alkalommal meg kell vizsgálnia.

2. A zajszintet a minimumra kell csökkenteni. Az állandó vagy hirtelen zajt kerülni kell. A szellőztető-, etető- vagy más berendezéseket úgy kell kialakítani, elhelyezni, működtetni és karbantartani, hogy a lehető legkisebb zajjal járjanak.

3. Minden épületben olyan fényerőt kell biztosítani, hogy minden tyúk láthassa a többi tyúkot, és ők is láthatók legyenek, szemrevételezhessék környezetüket, és természetes tevékenységüket folytathassák. Ha természetes fény van, a fény behatolását lehetővé tevő nyílásokat úgy kell elhelyezni, hogy a fény eloszlása a helyiségen belül egyenletes legyen.

   A beólazás első napjai után a világítási rendszernek olyannak kell lennie, hogy az egészségügyi és a viselkedésbeli problémákat megelőzze. Ennek megfelelően 24 órás ritmust kell követnie, és egy irányértékként körülbelül a nap egyharmadát kitevő zavartalan sötét időszakot is tartalmaznia kell a tyúkok pihenése, valamint az olyan problémák elkerülése érdekében, mint az ellenálló képesség csökkenése és a szemrendellenességek. Megfelelő időtartamú félhomályos időszakot kell biztosítani, amikor a fényt csökkentik, hogy a tyúkok háborítatlanul és sérülésektől mentesen elülhessenek.

4. Az épületeknek, berendezéseknek, illetve eszközöknek azt a részét, amely a tyúkokkal érintkezésbe kerül, rendszeresen alaposan meg kell tisztítani és fertőtleníteni kell, valamint minden alkalommal, amikor a tyúkokat kitelepítik, és mielőtt új tyúkszállítmány érkezik. Amikor a ketrecekben állatok vannak, a felületet és az összes berendezést megfelelően tisztán kell tartani.

   Az ürüléket szükség szerinti gyakorisággal, az elhullott állatokat pedig naponta kell eltávolítani.

5. A ketreceket a tyúkok szökésének megelőzéséhez megfelelően fel kell szerelni.

6. A két vagy több ketrecsort tartalmazó helyiségeknek olyan eszközökkel kell rendelkezniük, vagy olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek lehetővé teszik a ketrecsorok akadálytalan ellenőrzését, valamint megkönnyítik a tyúkok eltávolítását a ketrecből.

7. A ketrecek ajtaját úgy kell megtervezni, és annak olyan szélesnek kell lennie, hogy egy kifejlett tyúk kivétele ne okozzon annak felesleges szenvedést vagy maradandó sérülést.

8. A 98/58/EK irányelv melléklete 19. pontja rendelkezéseinek sérelme nélkül tilos mindenféle csonkítás.

   A tollcsipkedés és a kannibalizmus megelőzése érdekében azonban a tagállamok engedélyezhetik a csőrkurtítást, feltéve hogy azt szakképzett személyzet végzi 10 naposnál nem idősebb tojásrakásra szánt csirkéken.